

ningen vedtages i den foreliggende Form, vil dette være et Slag imod de frie Skoler, thi det er jo rigtigt, hvad der er sagt, at Lovforslaget i Virkeligheden er et Forslag om en formummet Statsskole. Denne Skole vil rette et Slag mod de bestaaende Privatskoler, men for de smaa Kystskipper- og Sætteskipper-skoler vil Slaget efter min Formening blive absolut dødbringende. Det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) berørte i Gaar dette Spørgsmaal og betonedede stærkt, at hvis dette Lovforslag vedtoges, vilde det bevirke Afgang i Elevantallet ved disse Skoler, og det ærede Medlem fra Esbjerg (Slebsager) omtalte det samme. Jeg er overbevist om, at disse to ærede Medlemmer har Ret i denne Opfattelse.

Det er, som sagt, min Tro, at hvis dette Lovforslag om Navigationsundervisningen vedtages, er disse smaa Skolers Tid forbi, og naar jeg ser saaledes paa Sagen, er det ikke saa meget af den Grund, at Adgangsbetingelserne til den Eksamen, der kræves, ifølge Lovforslaget skærpes. Heller ikke er det, fordi der stilles Fordring om, at vedkommende skal have faret mindst 3 Aar til Søs, og deraf endda mindst 1 Aar i et Skib paa over 20 Tons, skønt jeg godt kan se, at dette selvfølgelig har meget stor Betydning for de Smaafolk, fra hvis Hjem Kystskipper- og Sætteskipper-skolerne rekruterer, men det ser jeg altsaa bort fra. Jeg ser paa Sagen, som jeg gør, paa Grund af et andet Forhold, som er endnu farligere, nemlig at man til den foreslaaede Navigationsskole stiller Forslag om, at Eleverne kan opnaa en maanedlig Understøttelse af indtil 20 Kr., og dette gælder, saa vidt jeg kan forstaa, ikke alene dem, der søger Navigationsskolerne for at opnaa Styrmandseksamen, men ogsaa dem, der vil opnaa Kystskipper- og Sætteskipperprøven. For saa vidt kunde det altsaa siges, at Vilkaarene var ens, men det er dog ikke saaledes. Som bekendt har de smaa Kystskipper- og Sætteskipper-skoler hidtil været støttede af Landbrugsministeriet. Men denne Støtte har været saa lille, at den for den enkelte Skole ikke har svaret til mere end til at dække Lærertiløningerne, til Eleverne er der ikke blevet noget som helst. Hvis man nu gennemfører en Lov, der giver Eleverne paa de statsanerkendte Navigationsskoler et Tilskud paa indtil 20 Kr. om Maanednen, uden at man forhøjer Tilskuddet til de nævnte Smaaskoler, siger det sig selv, at disse gaar til Grunde. I Virkeligheden slaas derved Benene fra

dem. Der er en Naturlov, der bevirker, at de store Legemer tiltrækker de smaa. Alene i Kraft heraf er disse Smaaskoler ugunstigt stillede, de løber Fare for at blive opslugt af de store Skoler. Og faar nu Eleverne større Understøttelse paa de større Skoler, siger det sig selv, at de smaa Skoler maa gaa til Grunde. Men jeg ved ikke, om man ved Lovforslagets Affattelse har haft dette rigtigt for Øje.

Som nævnt af det ærede Medlem fra Frederiksberg var der i den nedsatte Kommission ingen egentlig Repræsentant for Fiskerne. Der blev ganske vist tilkaldt en fiskerikyndig Mand, men nogen egentlig Repræsentant for Fiskerne var der ikke. Det kan derfor godt være, at man ikke har haft rigtig Øje for den store Betydning, som de nævnte Smaaskoler har. Værrer er det selvfølgelig, hvis den højtærede Minister anser disse Skoler for at være overflødige, naar Lovforslaget vedtages i den foreliggende Form. Og der synes mig at være visse Ting, der kunde vække Frygt i saa Henseende. Jeg haaber dog, jeg ser fejl i saa Henseende. Det, jeg tænker paa, er bl. a. den Bemærkning, der paa det foreliggende Finanslovsforslag er knyttet til Tilskuddet til disse smaa Skoler. Og jeg blev ogsaa i Gaar noget bange i Anledning af Ministerens Svar paa det Spørgsmaal, der blev rettet til ham af det ærede Medlem fra Esbjerg, og som gik ud paa, om de Eksaminer, der hidtil har været afholdte paa de nævnte Smaaskoler, ogsaa fremdeles kunde bibeholdes for disse Skolers Vedkommende paa Skolen selv. Den højtærede Ministers Svar faldt saaledes ud, at han ikke mente at kunne svare paa Spørgsmaalet, før han havde taget det under nøjere Overvejelse. Det forøgede i nogen Grad min Frygt for, at Ministeren har næret den Tanke at tage Eksaminerne bort fra disse Smaaskoler, hvilket selvfølgelig vil forøge Faren for deres Bestaaen. Jeg haaber imidlertid, at naar Ministeren faar overvejet dette Spørgsmaal nærmere, vil det vise sig, at min Frygt har været ubegrundet, saa at Smaaskolerne beholder den Ret til at afholde de Prøver, som de hidtil har haft. Er det Meningen, at Eksaminerne skal henlægges til de statsanerkendte Navigationsskoler, forværres selvsagt Forholdet for Smaaskolerne meget betydeligt.

Saa vidt mig bekendt, har de smaa Skoler hidtil arbejdet meget godt. Det er endog blevet oplyst for mig, uden at jeg personlig har været i Stand til at kontro-